

Jó Pajtás

2020. VI. 4.

74. évf., 21. szám

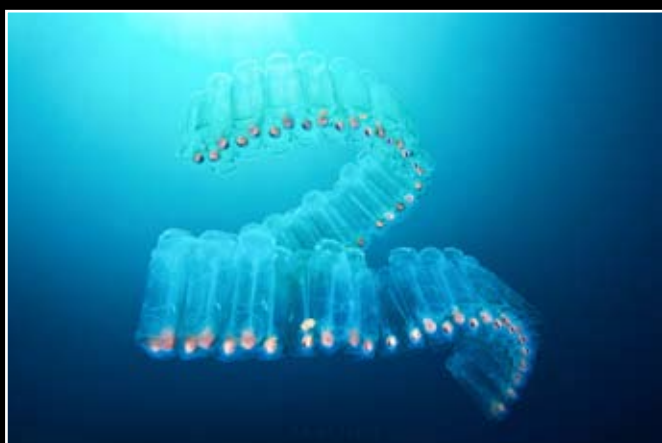
*Június 8 –
Az óceánok
világnapja*

Májusi szép emlékem

*(Nem csak) ballagóknak
Már nem itt, de még ott sem*

Az óceánok mélyén

A tengerbiológus Alexander Semenov a Moszkvai Lomonoszov Egyetem fehér-tengeri biológiai állomásán fotós és a búvárcsapat vezetője. Az Északi-sarkkör határán elhelyezkedő állomást 1938-ban alapították, és az ott dolgozó munkacsoport mellett fogad diákokat, doktoranduszokat, tudósokat és önkénteseket a világ minden tájáról. Alexander és csapata képes a kedvezőtlen és gyakran nehéz körülmények között is sikeresen végrehajtani komplex kutatási projekteket. Közel egy évtizedes anyaggal rendelkezik a víz alatti különös lények világáról. A nagyközönség még nem találkozott olyan részletességű dokumentációval, mint amit ő készít. Fő szakterülete a makrofotográfia természetes környezetben. Képei azért is különleges jelentőségűek, mert az általa fotózott élőlények természetes viselkedése laboratóriumi körülmények között nem reprodukálható.

Tudtad?

1. A Csendes-óceánban több száz vulkáni eredetű sziget van, jelentős részük lakott.

2. Az óceánok mélye a világ legnagyobb múzeuma: több műtárgy és roncs található a vízben, mint az összes kiállítóhelyen együttvéve.

3. Eddig az óceánok területének mindössze 5 százalékát derítettük fel. Gyakorlatilag pontosabb térképeink vannak a Marsról, mint az óceánok mélyéről.

4. A víz alatti források 343 Celsius-fokos vizet bocsátanak ki, amely akár az ólmot is meg tudná olvasztani. Ám még ebben a környezetben is van élet: a 3 méter hosszú csőférgék mellett hatalmas kagylók élnek itt.

5. A mélytengeri élőlények nagy része az emberi szem számára láthatatlan. Egy milliliternyi tengervízzel mintegy 1 millió baktériumot és 10 millió vírust nyelünk le – ezek azonban természetesen nem feltétlenül okoznak betegséget.

Hadaró Miki

A járvány ideje alatt naivan azt hittük, hogy a szobafestőknek és a kőműveseknek is megállt az élet. Sokáig tanakodtunk azon, hogy a karanténból felhívjuk-e a mesterembereket, és apu végül kinyögte: egy próbát megér a dolog. Szép, napos délután volt, amikor a teraszon ülve a kezébe vette a telefont, és tárcsázni kezdte a megadott számot. Kis híján elnevettem magam, amikor ezen a szép, napos délutánon apu mosolygós arca jéghideggé változott. *Hogy, hogy, hogy augusztus? Hát, ha előbb nem lehet, akkor várunk* – dadogta meglepetten a mobiljába. A beszélgetés végén illedelmesen elköszönt, majd abban a pillanatban, ahogy lenyomta a kis piros ikont a képernyőn, csúnya szavakat dörögött maga elé. Egy lélegzetvételnyi idő után higgadtan elmagyarázta, hogy a mestereknek nagyon sok a

munkájuk, ezért leghamarabb július végén, de inkább augusztus elején tudnak kezdeni nálunk. Nincs hát mit tenni, addig apránként eltervezük, hogyan alakítsuk át a szobákat, és pontos leírást adunk majd nekik. Elsőként az ajtókat és az ablakokat cseréljük le – ezeket már megrendeltük, és két-három hét alatt megérkeznek. Ezt követően hosszas várakozás jöhet, amíg a szobafestők meg nem érkeznek: ők a festés mellett a padlózatot is teljesen felújítják. A végső szakaszt egy kerti grillező építése jelenti majd, de csak akkor, ha lesz rá pénzünk. (Anyu szerint nem lesz, apu szerint lesz.) Engem mindez annyira már nem érdekel, azt viszont tudom, hogy az én szobám egyik fala márványfestéssel készül majd, és ragaszkodom hozzá, hogy egy pókemberes fotel is helyet kapjon benne! Már alig várom!

Romhányi József

Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát

Az Uj Bárány riportere felkereste Ordast.

Interjút kér. Én leközlöm. Olvasd.

– Igaz volna ama vád,

hogy ön orvul elfogyasztott egy egész nyers nagymamát?

– Egy nagymamát? Egy grammot se!

Ez az egész csak Grimm-mese!

– Hogy Piroskát Ön falta fel, talán az is hamis vád?

Nem hagyott meg belőle mást, csak egy fél pár harisnyát!

– Hogy én őt ruhástul? Mit ki nem eszeltek!

Én még az almát is hámozva eszem meg.

– Furcsa, hogy a kunyhóban, hol megevdötek mindketten, mégis piros farkasnyálhnyom díszel a parketten.

– Az úgy történt, hogy ők aznap meghívtak a viskóba.

Nagyon finom uzsonna volt, számóca és piskóta, s mivelhogy én evés közben állandóan vicsorgok, a vérveres számócalé a pofámból kicsorgott.

– Én úgy tudtam, Önnél szabály,

hogy csak friss húsárut zabál.

– Kacsa! Füvet rágok lomhán legelészve, zsenget, hogy a gyenge gyomrom megeméssze.

– És meddig lesz Önnél a juhús is tiltva?

– Eddig! De erről már nem írhatysz, te birka!

EZTFILÓZDKI!

Az internetet újra és újra bejárják olyan képek, videók, amelyekben állatok készítenek valamiféle műalkotást: festenek, faragnak, rajzolnak, fényképeznek. Az emberek rendkívül furcsának és érdekesnek találják a jelenséget. Congo, a csimpánz vagy Suda, az elefánt a művészi életpályájukból szerezték hírnevüket: rengeteg képet festettek. Ha érdekel, keress rá a nevükre az interneten, és nézz meg néhány képet, videót róluk.

Congo, a csimpánz ünnepelt sztár volt, kiállításokat rendeztek műveiből, egyik festményét több ezer fontért adták el. A kritikusok is írtak a képeiről, még Salvador Dalí, a híres festő is beszélt róluk. De vajon művészet az, amit Congo csinált?

Képeit galériákban állították ki, értékesek voltak, hiszen megvásárolták őket, művészek, kritikusok beszéltek festményeiről. A technikája is sok emberéhez hasonló volt, ecsetet használt, és drága vásznakra festett. Mégis érezzük ennek a helyzetnek a furcsaságát. Congo nem viszonyult más művészek alkotásaihoz, nem tanulmányozta a színtechnikákat, és persze nem tudjuk, hogy ismerte-e egyáltalán a művészet bármely alapvető fogalmát.

Szerinted Congot nevezhetjük művésznek? A képei műalkotások? Mégis hogyan kellene ezt eldöntenünk?

Toth Tamara

Májusi szép emlékem

Szabó Lőrinc

A fákhöz, a költőkhöz

„Hosszú tél, munka, gond, betegség
úgy meglopta ezt a tavaszt,
hogy most elálmélokodva nézem
a hirtelen megjött vigaszt:
Te vagy, május? Csakugyan itt vagy?
Hogy lettél kész ilyen hamar?
Néhány nap alatt mennyi szépség!
A vén föld milyen fiatal!”

Biztosan ti is örültök a sok szép virágnak, a jó időnek, és főképpen annak, hogy ismét együtt lehettek a barátaitokkal, kimehettek a szabadba, a jó levegőre, a természetbe. Szinte észre sem vettük, elillant a május is, a sokak szerint legszebb tavaszi hónap. Májusi élményekről mesélt, májusi emlékeket elevenített fel **Hallai Viktor** és **Hódi Lúcia** az óbecsei Petőfi Sándor iskolából, valamint **Tripolszki Blanka** a Sever Đurkić Általános Iskolából.

Lúcia: Egyik legszebb májusi emlékem a Fantast kastélyszállóban megtartott nemzetközi zongoraversenyhez kötődik, ahova tavaly kilenc országból jöttek versenyzők! Hónapokig gyakoroltam a megmérettetésre.

Eljött az a nap, amikor ki kellett állnom és elmuzsikálnom a darabomat. Nagyon ideges voltam, a lámpaláztól úgy éreztem, hogy nem tudom eljátszani. Amikor engem szólítottak, leültem a zongorához. Abban a pillanatban már nem is voltam olyan ideges, mint előtte. Elkezdtem muzsikálni, és semmi másra nem gondoltam, csak vitt a zene. Amikor befejeztem, nagy kő esett le a szívemről. Az eredményhirdetést nem vártuk meg, de azért egész nap izgultam. Estefelé a tanárnőm felhívott és elmondta, hogy első helyezést kaptam. Igazán megörültem.

Sajnos az idén nem mehettem, de majd talán jövőre.

Blanka: Szeretem a májust. Nagymamámnak május elsején van a születésnapja. Ilyenkor mindig kitervezünk valamilyen emlékezetes kirándulást, de ez az idén nem jött össze. Hozzánk már márciusban beférközött

a vírus. Eltelt egy-két hónap, és iskolába se jártunk. Kezdődött az internetes tanulás, a távoktatás. Gyorsan teltek a hetek, hónapok. Milyen lesz május elseje? – gondoltam magamban.

Reménykedtem, hogy eltűnik a vírus, de sajnos nem így történt! Végül mindenki magának sütögetett a saját udvarában. Sütögetés közben pedig felelevenítettük az előző május elsejüket. Tavaly Karlócára és Belgrádba kirándultunk. Előtte az itteni halastónál ebédeltünk. Azelőtt pedig Ópusztaszeren jártunk. Közben jót beszélgettünk szüleimmel és a húgommal. Mindenki elmondta, neki melyik kiránduláson mi tetszett a legjob-

Hódi Lúcia

ban. Csodás emlékek! Együtt voltunk akkor is és most is. Jókedvűen, egészségben. Ez a legfontosabb!

Viktor: Még 2017. május 22-én történt. Igen korán ébredtem. Alig vártam az indulást életem első horgászversenyére. Izgultam és lámpalázam volt, hiszen ez volt a legelső megmérettetésem.

Fél hétkor indultunk a padéi Aranka folyócskához, ahová gyorsan megérkeztünk. Rengeteg versenyző nevezett be. Kicsit féltem: még csak hatéves vagyok – gondoltam magamban –, nagyon fiatal, és még a terep is ismeretlen. Nyolc órakor kezdődött a verseny, amit egy füttyszó jelzett. Szinte még alig dobtam be a horgászbotom, már lett egy kapásom. Anyukám és barátnője kísérték el, de hiába, ugyanis a versenyen nem segíthet senki a versenyzőnek, csakis ő egyedül veheti le a horogra akadt zsákmányt. Tíz óra tájban

Hallai Viktor az érmeikkel

észrevettem, hogy ki van lyukadva a haltartóm. Nagyon elszomorodtam, és sírni kezdtem. Ekkor azonban anyára néztem, és gyorsan csomót kötöttünk rajta. Ezzel megállítottuk a halak szökését, de sajnos addigra már jó pár halacska megmenekült. Mindezek ellenére szívem mélyén azért mégis reménykedtem, hogy szép eredményt érek majd el.

Déli harangszókor újra megfújták a sípot, ami a verseny végét jelezte. Nagyon izgultam. A zsűri lemérte a halakat, és nemsokára következett az eredményhirdetés. A szívem a torkomban dobogott. De amikor meghallottam a nevem, azonnal felkiáltottam:

– Hurrá!!! Aranyérmet szereztem!!!

Nagy boldogság volt nekem ez, és az az örömteli pillanat adta a kedvet az összes többi versenyemhez.

Mindig is felejthetetlen marad számomra az a gyönyörű májusi nap, ezért májusban szeretek legjobban horgászni.

A tánc az élet mozgatórugója

A rendkívüli állapot feloldása után a zentagunaras North Aurora Dance Studio (N.A.D.S.) táncsoport újra belevette magát a táncpróbákba. A táncsoport néhány tagjával, **Kadvány Kittivel**, **Gere Szilviával** és **Barna Adéllal** arról beszélgettünk, hogy ők mit csináltak a kényszerpihenő ideje alatt.

– Az utóbbi időben elhanyagoltam a mozgást és a táncot is, ellustultam, amire nem vagyok büszke. Ez alatt az idő alatt eszméletlenül hiányzott az életemből a felszabadultság és a tánc, amelyben igazán megtalálom önmagam, egyszerre kikapcsol és adrenalinnal tölt el. A táncosokkal online kommunikáltunk a karantén időszak alatt. A versenyekre aktívan nem készültem, mivel minden versenyt nyár végére, illetve őszre helyeztek át, viszont lelkileg

már felkészültem az aktív edzésekkel betáblázott nyárra – mondta Kitti.

– A meglévő koregráfiákat gyakoroltam, vagy táncos videókból próbáltam lépéseket elsajátítani. Nagyon hiányzott a táncórákon uralkodó hangulat, a társaság, egyszóval minden. A táncosokkal interneten keresztül vagy videóhívásban hallottuk egymást – mesélte Szilvia.

– Amíg itthon voltam, addig nem igazán gyakoroltam, így az első próba elég nehezen ment. Nekem legjobban a társaság hiányzott, mivel mindig sokat neveltünk – nyilatkozta Adél.

A N.A.D.S. alapítója, vezetője és koreográfusa, **Tóth Malvinka** elmondta, hogy a táncsoport két részre osztva folytatja a próbákat, és a próbateremben mindent fertőtlenítenek.

T. O.

Fotó: N.A.D.S.

Ismét itt fészkelnek a gólyák az óbcei gyógyfürdő magas kéményén! A madarak – amikor éppen nem szélesre tárt szárnyal szelik az eget – kicsinyeiket etetik vagy óvják a nap sugaraitól. Tavaly négyet neveltek fel.

Foto: Koncz Erzsébet

Programozzuk át a nyarat!

A Coder Clubra izgalommal és sok-sok programozással, kódolással teli nyár vár, hiszen a technikának semmi sem szabhat határt! **Vörös Csabával**, a klub vezetőjével a tervekről beszélgettünk és arról, hogy mennyire menő dolgokat csináltak a tagok a rendkívüli állapot idején.

– A Coder Club a rendkívüli állapot ideje alatt nem a hagyományos módon működött. A gyerekekkel a közösségi hálón osztottam meg néhány feladatot, valamint a 3D nyomtatónkkal védőszemüvegeket készítettünk az egészségügyi dolgozóknak, ezzel is segítve a munkájukat.

A jövőben is számos játékos feladat vár ránk, ezért júniusban fokozatosan újra megtöltenénk a topolyai könyvtár kódolással és programozással. Már most nagy az érdeklődés nem csak a klub indulásával kapcsolatban, hanem a nyári tábor kapcsán is. Augusztus elején rendezzük meg a VI. Nyári Programozó Táborunkat, amely alkalom lesz arra, hogy új tagok is csatlakozzanak a csapathoz.

Az MNT támogatásával jelentősen megújul majd a Coder Club, de hogy miként, az legyen meglepetés.

Turi Orsi

Fotó: Coder Club

3D-s maszkok készültek az egészségház dolgozóinak

A TUDOMÁNY NAGYJAI

Irinyi János

Született: 1817. május 17., Nagyléta,
elhunyt: 1895. december 17., Vértes

Biztonsági gyufa

Irinyi János 1836-ban a bécsi Politechnikumban tanult kémiát, amikor is egyik professzorának, Meissner Pálnak egy sikertelen kísérlete kapcsán merült fel benne annak megoldása, hogy miként lehetne egy olyan gyufát készíteni, mely zajtalan és biztonságos.

Az akkoriban alkalmazott gyufák a fejükben található vegyi anyagok összetétele miatt igen nagy hang és láng kíséretében lobbantak fel. Irinyi ötlete abban állt, hogy a gyufa fejében lévő foszfort nem káliumkloráttal, hanem ólom-dioxiddal keverte. Így jutott el a ma is használatos biztonsági gyufa őséhez.

Ma már milliószámra gyártják a gyufaszálakat, melyeket természetesen gépekkel készítenek. Különböző színekben és méretekben találkozhatunk velük. A dobozaik még ma is reklámhordozó felületként funkcionálnak.

Sav és robbanás

Párizsban, 1805-ben dobták piacra az úgynevezett mártógyufát. Ennek lényege, hogy a fej káliumklorátot tartalmazott, ami kénsavba mártva meggyulladt – a boltokban egy üvegcsé kénsav kíséretében árulták. Nem nevezhetjük biztonságos eszköznek, a korabeli feltalálók is a kénsav kiiktatásán dolgoztak.

A század első felében megszületett a dörzsgyufa. Ennek fejét egy olyan elegy alkotta, ami érdes felülethez dörzsölve egy heves robbanás kíséretében meggyulladt. Jutott a forró anyagból mindenhova, számtalan baleset történt, ráadásul elviselhetetlen szag kísérte, több városban be is tiltották árusítását. Adott volt tehát a feladat, amit Irinyi János oldott meg diákkorában.

Sikeresen kilőtték a Crew Dragont!

Május 30-án, szombaton, itthoni idő szerint 21 óra 22 perckor kilőtték a Falcon 9 rakétával a Crew Dragon űrhajót, fedélzetén az első magáncég által az űrbe küldött asztro-nautákkal, Bob Behnkennel és Doug Hurley-vel.

Kilenc év után először indultak a Nemzetközi Űrállomásra űrhajósok az Amerikai Egyesült Államokból. Ezzel elkezdődött a kereskedelmi űrutazás, amikor magáncégek szállítanak űrhajósokat. Az előrejelzések szerint hamarosan több ember juthat így fel az űrbe, mint valaha. Időközben pedig a Falcon 9 rakéta is visszatért. Ezeket direkt úgy tervezték, hogy többször is felhasználhassák őket, ezzel is lefaragva az űrutazás roppant költségeiből.

Élet a virtuális világban?

Egy virtuális világ, ami olyan, mint a Sims - csak hogy ebben mi vagyunk a simek

Az Xrspace Manova nevű, Sims-szerű virtuális világban sportolhatunk, filmeket vagy sporteseményeket nézhetünk a barátainkkal, szervezhetünk tanórákat, jógázhatunk, táncolhatunk.

Bár a virtuális világ működéséről egyelőre kevés információt adtak a fejlesztők, az biztos, hogy számos partnerrel együttműködnek, így ideális esetben a Manova hosszú távon egy valódi élő-lélegző virtuális hellyé nőheti ki magát, amelyben számtalan olyan dolgot intézhetünk el, amihez eddig a valóságra volt szükségünk. Jó példa erre a YC House ingatlanügynökség, amely az elsők között kezdett együttműködni az Xrspace-szel, így az érdeklődők a virtuális valóságban nézhetik majd meg a kinézett (és persze a valóságban is létező) házakat.

Aranysárgában pompázó halak

A halak színének kialakításában döntő jelentősége a bőrben felhalmozódó pigmenteknek van. Halaink legjellegzetesebb festékanyaga, a gyöngyházfényű guanin, amelytől tükörként csillog a szélhajtó küsz teste, és emiatt nevezi a halászati szaknyelv összefoglalóan „fehérhalaknak” a keszeg-rokonságot.

A harcsa, a törpeharcsa vagy a menyhal sötét színét a barnásfekete melanin okozza. A sárga xantofill színe legkifejezettebben az aranyhalakon érvényesül, de más fajokon is megfigyelhető. Ez aranyozza be vadpontyaink pikkelyeit, ez festi sárgára a vaskos csabak oldalvonalát és a fekete törpeharcsák hasoldalát. A legfeltűnőbb pigment, a piros eritrofill, inkább csak kis pettyekben, foltokban tűnik fel halainkon, például a sebes pisztrágon. Az úszók színének kialakításában viszont meghatározó lehet, a vörösszárnyú keszeg például a nevét is ez alapján kapta. Persze a pigmentek nem csupán a rájuk jellemző egyetlen színt alakítják ki, egymással keveredve a színek és árnyalatok sokaságát képesek létrehozni.

Előfordul azonban hogy a festékanyag képződésének folyamatában zavarok lépnek fel. Ilyenkor történik meg, hogy egyik-másik szín hiányzik a haltestről, a harmadik pedig túlteng. Most azokkal a halakkal foglalkozunk, amelyekben a sárga xantofillból van sok. A jelenséget a festékanyag nevének megfelelően xantorizmusnak nevezik.

A magyarázatot Harka Ákos–Sallai Zoltán Magyarország halfaunája című könyvéből kölcsönöztük. És most jöhetnek a sárga halak!

Ponty

A közismert pontynak is vannak sárga egyedei. Persze, amikor egy-egy ilyenrel találkozunk, nem lehetünk biztosak, hogy sárga pontyról, vagy a ponty és az aranyhal keverékéről van-e szó. Maradjunk annyiban, hogy hírneves pontyhorgászunk, a temerini Balogh Tibor, aranysárga hala ponty, és nem aranyhal, ezért nem teljesít három kívánságot visszaengedése esetén.

Ezüstkárász

Horgászok körében találgatást, a szakemberek között pedig vitát váltott ki, hogy a képen látható hal ezüstkárász vagy aranyhal. Ha figyelembe vesszük, hogy az aranyhalat

az ezüstkárász szokatlanul színeződött egyedeiből tenyésztették ki, akkor számunkra édesmindegy, melyikről van szó. Ellentmondásos, de vidékünkön nem számít csodának, hogy a halat egy személtlerakónak használt gödör vizéből fogta dél-szerbiai horgásztársunk.

Szivárványos pisztráng

Haltenyészetekben, ahol korlátozott számú anyahallal dolgoznak, sokkal könnyebben öröklődnek át a rossz tulajdonságok. Ráadásul míg a természetben az elsárgult példányok úgymond kilógnak a képből, és a ragadozók könnyen kiselejtezik őket, addig a halgazdaságokban ezek az egyedek megmaradnak. A képen látható szivárványos pisztráng a perucaci pisztrángtelepről való, ahol már az elsárgult egyedek népes rajával rendelkeznek.

Harcsa

Ha rákérdezzünk vidékünk horgászára, milyen színű a harcsa, igen cifra válaszokat kapunk. Mondanak feketét, szürkét, barnát, sárgásat, zöldeset... Persze, ezek a halak márványmintázatúak, és az a bizonyos szín elmosódva mutatkozik számos sötétebb árnyalatok között. De tisztára sárga harcsa... Van olyan is.

Azokban a vizekben, amelyekbe a harcsa telepítés által került, ha nem is mindennapiak, de gyakoriak az elsárgult egyedek. A képen látható példány az olaszországi Mincio folyón került horogra, és Branislav Stanković (balról) hírneves harcsahorgászunk zsákmányolta. Visszaengedte.

(bum)

Tasnádi Emese

A toronyóra szelleme

Mondják, a toronyórában lakik valaki. Nem tudják pontosan, ki, de hogy ott lakik, az biztos. Talán a toronyóra szelleme. Egészen apró és süket. Megsüketült az óra hangos kattogásától. Egy híres fülész is azt mondta, nincs remény, a dobhártyája kiszakadt a hangzavartól, és soha többet nem fog hallani.

A szellem hiába hajtogatta, hogy a szellemeknek nincs is dobhártyájuk, a fülész legyintett, hogy ő professor, és ezt nála jobban senki nem tudja. A szellem nagyon elszontyolodott, mert szerette volna hallani a madarak csivitelését, a galambok veszekedését, az embereket az utcán, a vak gitáros fiú énekét, aki minden délután három és öt óra között énekel a Fő téren. Szeretett volna belehallgatni a városháza dísztermében zajló tanácskozásba, és jól megijeszteni a polgármestert, ha butaságot mond, vagy új adót talál ki.

A szellem nagyon szerette az embereket, még a városháza portását is, pedig ő igazán morc alak volt. De morcoság ide vagy oda, a portás minden reggel hangosan felolvasta a városi napilap viccrotát, és hatalmasakat nevetett. És vele együtt a szellem is. Olyan volt, mint egy sátáni kacaj. Szóval, amikor a toronyóra szellemének megmondták, hogy megsüketült, nagyon elkeseredett, és egész nap sírt. Hol hangosan jajgatva siránkozott, hol csak hüppögött, miközben a könnyei megállíthatatlanul potyogtak. Először fent a toronyórában lett egy kisebb tavacska, majd a víz lassan lecsordogált az utcára, és nagy pocsolya keletkezett. A felnőttek bosszúsán kerülgették a pocsolját, de a gyerekek élvezettel ugrottak bele a közepébe: placcs, placcs, placcs!

A pocsolya hónapokig nem száradt fel, sőt egyre csak duzzadt. Az emberek rendszeresen megállították a polgármestert, hogy tegyen már valamit. Végül a polgármester rendkívüli

közgyűlést hívott össze, hogy megvitassák, mit lehetne tenni.

Sokáig vitakoztak, és sehogyan sem tudtak megegyezni. Az egész városháza zengett a vitájuktól. Meghallotta ezt a portás kisfia, aki az udvaron labdázott. Úgy döntött, utána néz, min vesztek össze a képviselők. Felbaktatott a toronyba. Ott találta a zokogó szellemet.

– Miért bőgsz? – bökte meg a fiú.

– Mert megsüketültem, és már soha többé nem fogok hallani, brühühü – sírt fel hangosan a szellem.

– Ezt ki mondta?

– A prooofessor, hüpp, hüpp, hüpp.

– És ő honnan tudja?

– Hát... én azt nem tudom. De ő egy fülészprofesszor, tudnia kell!

– Na jó, de ha süket vagy, akkor hogy hallod azt, amit mondok? – folytatta a faggatózást a kisfiú.

A szellem elgondolkodott:

– Tényleg, hogyan? Bár nagyon halkán hallak. Beszélhetnél egy kicsit hangosabban – kiabálta annyira hangosan, hogy a toronyban lévő galambok mind felröppentek ijedtükben.

– Ne kiabálj, mindenkit megijesztesz! Különböznem is beszélek halkán. Úgy látszik, mégiscsak baj van a hallásoddal, ha nem is vagy teljesen süket. Mutasd a füled, majd én megvizsgálak!

– De ugye nem fog fájni? – húzódozott a szellem.

– Nem – mondta a fiú, egy gyors mozdulattal már ki is húzott a szellem füléből egy galambtollat. Aztán még egyet és még egyet és még egyet.

– Kész is. Persze hogy nem hallasz, ha ennyi toll van a füledben!

– Jaj, ne kiabálj, még megsüketülök! – kiáltott a szellem.

– Már megint kezdted?!

– Már abba is hagytam. De jó, hogy ismét hallok! Köszönöm!

– Szívesen. Hogy kerültek galambtollak a füledbe?

– Azt hiszem... én dugtam be őket oda – topogott a szellem a fehér leple alatt.

– Miért?

– Mert... viszketett a fülem.

– Aha. Máskor inkább moss fület!

– mondta a fiú, és leballagott a toronyból.

A képviselő urak és a polgármester azonban még sokáig tanácskoztak, végül úgy döntöttek, hogy az úttisztítókkal feltakarítatják a pocsolját. Mire azonban az utcaseprők – mert így hívják az úttisztítókat – odaértek, már egy csepp víz, annyi sem maradt a torony aljában. Így aztán dolog híján a söprűjükre támaszkodva bámulták az utcán igyekvő embereket.

(Nem csak) ballagóknak

**Borsi Bálint
Ballagó**

Sablonos kis tömondát ez, már ha tő: nem lehet nem véget érni egyszer, nem kémélsz, lám, marsz, ha van, mi marható, vén idő, te mindenoldó vegyszer, megtréfáltál, hopp, a régi heccel: váratlanul ért megint a várható, nem várjuk a csöngőt többé – bánat, ó –, rabláncsal és csörgő karpereccel.

Hűlt helyünkön kopni látszó firkanym, késni sincs már honnét reggelente, elfelejtjük, milyen mély a Grand Canyon, és hogy mit jelenthetett: Der Ente, az, ki beszélt, mindig másra kente, könyveim a padba' végleg fennhagyom, lám, a tej s a kifli többé nem vagyom, aludj, függvényábra, tente-tente.

Száz egyenlet pengeéles kardfogát másra fenni kénytelen már, nem rám, mit jelent az átfogó és mit fog át, miből lesz a sejt köré a membrán? Lesz-e vaj' még tökpüre a menzán? Tornazsáknyi kérdés, félek, összenyom, uram leszünk nemsoká' és asszonyom, összerándul mind a szív momentán.

Nem várjuk a csöngőt többé, bánat, ó, nem kell most a vekker sem, hogy keltsen, váratlanul ért minket a várható, s belőlünk egy kis darabkát elcsen, vissza nem vágyódunk már, de el sem, körénk áll a végleges, nagy képkeret, mindörökre elhagyunk egy létteret, s pityergünk egy sablonos kis versen.

**Varró Dániel
Az elköszöngetés
balladája**

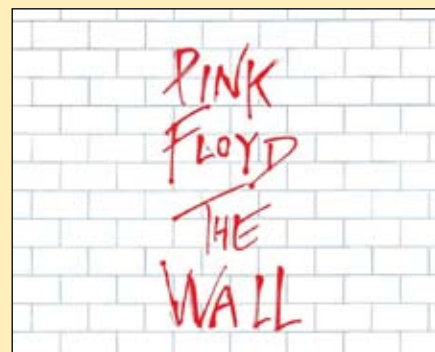
Belőletek hogy mit se látok
Többé, okosok, ostobák,
Portásbácsik, magyartanárok
S ti sok sínylődő kisdíák
(Nektek se legyen mostohább
A sorsotok, mint volt nekem),
Szívembe kardok kínja vág,
S hiány ül majd a lelkemen

Rosszakaróim, jóbarátok,
Temérdek angyal és svihák,
Szép, szőke, barna, csúnya lányok,
Sakkpartnerek, konyhásmamák,
Tavaszi leves, tészta, mák,
Rongy testem innen elmegyen,

Közös sorunknak vége hát!
Hiány ül majd a lelkemen.

Töri-, matek-, rajz-, nyelvtanárok,
Kerámiák, köcsögdudák,
Könyvtárosok és csillagászok,
Vegyétek szívem búcsúját!
Nem vágok hozzá bús pofát,
Ha könnyem csorran, elkenem,
De mit tagadjam, sok pupák,
Hiány ül majd a lelkemen.

Ajánlás
Hát nem is folytatom tovább,
Bozontos orrú hercegem:
Ha nem lakom már iskolád,
Hiány ül majd a lelkemen.

**Pink Floyd
Another Brick In The
Wall (Part II)**

We don't need no education
We don't need no thought control
No dark sarcasm in the classroom
Teacher, leave them kids alone

Hey, teacher, leave them kids alone

All in all it's just another brick in the wall
All in all you're just another brick in the wall

Már nem itt, de még ott sem

Az ideai tanérvárás nagyon más lesz, mint amit eddig megszokhattatok. Nem kizárólag a távoktatás vagy a különféle biztonsági előírások miatt, de amiatt is, mert alapjaiban megváltozott az életünk az utóbbi hetekben, hónapokban. Az látszik, és valószínűleg ti is érzitek ezt, hogy a jelenlét, a tanár-diák, a diák-diák élő kapcsolat nélkül nem létezik oktatás. Tudásátadás talán. Az érem másik oldalán pedig az okos eszközök előtt ülő, elmagányosodott gyerekek és tanárok vannak.

A legnehezebb helyzetben talán a végzősök találták magukat. Akiknek ez nem csupán egy újabb év végi küzdelem a jobb osztályzatért, hanem az utolsó időszak, amikor együtt

lehet az osztály. A ballagás köztességet, ürességet is hordoz, persze többeknek akár fellélegzést is. Akárhogy is, ha jó, ha rossz emlékekkel távozol az iskolából (mindkettőből volt bőven biztosan), a lezáratlanság megnehezíti a rossz elengedését és a jó értékelését. A búcsú, a számadás az életünk fontos eseményein segít túllendülni, hogy ezáltal pontosabban láthassuk azt is, hogy hová tartunk. A mai három szöveg más-más hangnemben szólítja meg ezt az élethelyzetet. Humor, szomorúság, érzélgősség és kritikus magatartás. Most mindnek megvan a maga létjogosultsága.

Herédi Károly

Jelige: Lehetünk barátok?

Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok, és amióta beütött ez a koronavírus, nagyon boldogtalan! Van egy fiú, akivel az iskolában is sokat beszélgettem, de még többet az iskolán kívül, mert együtt jártunk táncolni. Kedves, aranyos fiúról van szó, akit nagyon kedvelek. Nagyon hiányzik, amióta nem járunk se iskolába, se táncolni. Üzenetezünk meg chatelünk, és olyankor szépeket szokott mondani, mondhatom, udvarol, és flörtöl velem. Viszont amikor nemrégiben szemtől szembe találkoztunk, csak haverkodott velem. A barátnőmmel már beszélgettünk róla, és ő azt mondta, hogy szerintem fél a szemembe mondani, hogy mit érez, hogy szeret. Én pedig inkább azt szeretném, ha csak barátok maradnánk. Nem szeretném megbántani a viselkedésemmel. Attól félek, hogy félreértjük egymást, és akkor elveszítem örökre a barátságát. Mit tegyek?

Válasz:

Úgy látom, nálad egyfajta kettős érzés alakult ki a fiúval szemben, mert hiányzik a társasága, de ugyanakkor nem szeretnél többet tőle, mint barátságot. Sajnos nem egyszer megtörténik, hogy rosszul „olvassuk” és értelmezzük mások viselkedését, és nézeteltérésre, sértődésre vagy éppen haragra kerül sor. Senki sem tudja garantálni, hogy az emberek, a barátok örökké mellettünk maradnak, és a köztünk lévő viszony örökké megmarad. Sokszor megtörténik, hogy az Élet beleavatkozik, és elrontja azt, ami szép és ami boldoggá tesz bennünket, ami biztonságot nyújt számunkra. Ilyen volt ez a koronavírusos időszak is, ami sok szempontból felborította a világunkat. Sajnos valószínű, hogy a fiúval való barátságod is előbb-utóbb, így vagy úgy véget ér. Vagy azért, mert nem érzitek jól magatokat egymás társaságában, vagy azért, mert valamelyiktek továbblép, vagy éppen azért, mert nem az a kapcsolat alakul ki, amit szeretett volna, és még sorolhatnánk. Egy biztos, ha tényleg úgy érzed, hogy közöttetek nem lehet semmi más a barátságon kívül, akkor úgy is viselkedjél vele. Ne feledd, hogy a flörtölés egyfajta biztatást jelez. Ha ezután (a sokszori flörtölés után) visszautasítod,

akkor okkal haragszik majd meg rád, hogy miért nem húztad meg korábban a határt, hogy meddig mehet el. A barátot is elveszítheted ekkor. Biztos, hogy te magad sem szeretnéd, ha a szimpátiád áltatna téged, és amikor már jól belezúgtál, megmondaná, hogy hát ez csak egy kis gyakorlás volt. Úgy tisztességes, hogy már most, ha biztos vagy a szimpátiák milyenségét illetően, csak barátként viszonyulsz hozzá, flörtölés nélkül. Így, ő is érezni fogja, meddig mehet el, hol van számára a határ. Ekkor megmaradhat a barátságotok is. Úgy vélem, hogy az őszinteség és a bizalom nagyon fontos minden viszonyban, a barátságban pedig főleg.

Jelige: Jégkirálynő

Kedves Bizalmas sorok! Kérlek, segíts!

Engem mindenki szimpatikusnak tart, szórakoztató, jó tanuló vagyok az iskolában, szeretek táncolni, nagyon jó barátnőim vannak... És mindez nagyon is jól hangzik, csak én vagyok boldogtalan! Ha sok mindenben ilyen jó vagyok, jókat mondanak rólam, akkor miért nem volt eddig még egy fiúmm sem?! Az már megtörtént, hogy közeledtek hozzám, beszélgetni akartak, de amikor egyedül maradtam velük, mindent elrontottam! Nem tudtam megszólalni, lefagytam. Minden mondat, ami kimondtam, hülyén hangzott, vagy nagyokat hallgattam, mert nem tudtam, miről is beszéljek. Zavaró, hogy rögtön elkezdtem vörösödni, elöntött a forróság, és igyekeztem minél előbb eltűnni onnan. A hétvégén egy szülinapon voltam, amelyiken ott volt az a srác, akit a barátnőm miattam hívott meg. Egész idő alatt meg sem tudtam szólalni. Nem tudom, jelentke-

zik-e majd a fiú a nagy leéégésem után. Mi tegyek, hogy ne fagyjak úgy le a fiúkkal, mint eddig?

Válasz:

Ha hiszed, ha nem, sokan vannak, akik hozzád hasonlóan lefagynak, amikor számukra fontos személyekkel kerülnek szembe. Mindenesetre jó lenne, ha módod lenne rá, hogy a barátnőddel megbeszéljed, mikor és hogyan történik a blokk, a lefagyás. Nem kell állandóan arra gondolnod, hogy hülyének fogsz kiesni, hiszen sok serdülőkorúnak van ilyen gondolja, mint neked. Sokan vannak, akik új, ismeretlen helyzetbe kerülve a szorongás miatt lefagynak. Elsősorban az önbizalom hiány miatt van ez. Hogy erősítsd a fiúkkal kapcsolatosan az önbizalmadat, jó lenne, ha előbb barátkoznál velük, több időt töltenél a társaságukban, hogy oldottabb legyél velük. Előbb olyan fiúkkal kezdeményezz beszélgetést, akik nem tetszenek olyan nagyon. Engedd el magadat, beszéljess bármiről, az iskoláról, tanárokról, zenéről, születeikről, táncról, arról, amit nagyon szeretsz, stb. Nem kell attól félned, hogy kifogytok a témákból. Ha semmi nem jut eszedbe, még mindig megmarad az időjárás témája, mint az angoloknál. Néhány ilyen gyakorló beszélgetés a fiúkkal (ha lehet, olyanokkal, akiket kevésbé ismeresz), és megtapasztalod, hogy nem is olyan nehéz beszélgetni, társalogni velük, és készen fogsz állni a számodra vonzó fiúkkal való társalgásra is. Mindenesetre olyan legyél, mint amilyen különben is vagy, egy kedves, szimpatikus tinilány, és az a fiú lesz számodra az igazi, aki olyanak fogad el, amilyen vagy.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Olasz vereség hazai vizeken

Egy tanulságos tengeri csata, amelyből a szövetséges nem tanult meg semmit

1940 őszen még úgy tűnt, hogy a Földközi-tengeren az olasz az úr. Nem azért, mert hatásosan élt volna jelentős méretű hadiflottájának erejével, hanem azért, mert a szóban forgó tengert saját udvarának tekintette. Úgy viselkedett, mint a hátsó udvarban kukorékoló kakas, amely nem tart rendet a tyúkok között. Az olasz flotta Taranto kikötőjében – mondjuk így – szaporán horgonyzott, és csupán fenyegetés volt, de az ellenségnek nem ártott.

Az angolok viszont attól tartottak, hogy az olaszok gondolhatnak egyet, és kimerészkednek. Bár a gúnyolódók szerint az olasz hőstörténelemmel foglalkozó könyv igencsak vékonyka kiadvány, ezért az olasz hadiflotta kihajózása inkább fenyegetés volt mintsem tényleges veszély. Csakhogy az angolok nem szerették, ha akkora a fenyegetés, mint amekkora a Tarantóban lustuló flotta volt. Ekkor már heves csatározások folytak a Földközi-tenger térségében, és ezekben az angolok nyakig benne voltak. Hogy egy gondal kevesebb legyen, napirendre tűzték Taranto megtámadását. Ezt nem egyik napról a másikra intézték, hiszen már huzamosabb ideje saccolgatták, hogyan lehetne az olasz flottát a kikötő fenekére küldeni. A fő akadály ugyanis a kikötő sekély vize volt.

Ahhoz, hogy hatásos torpedótámadást lehessen intézni, mély víz kellett. A repülőgépekről indított akkori torpedók ugyanis a zuhanást majd a vízbe csapódást követően harminc méter mélyre süllyedtek, majd onnan emelkedtek fel utazómélységre. De ha a kikötő vize csak húsz méter mély volt, akkor a torpedó befűrődött a tengerfenékbe, és már nem is ment onnan sehova. Mivel Taranto kikötője sekély volt, az olaszok biztonságban érezték magukat. Csakhogy az angol kifundált valamit. A légi indítású torpedókra egy olyan farokszerkezetet szerelt, amely megakadályozta, hogy a torpedó mélyre süllyedjen. Ennek birtokában a tarantói kikötőre végzetes csapást tudtak mérni.

12 Az angol felderítés megállapította, hogy az olasz támaszpont légvédelme

A Conte di Cavour csatahajónak mit sem segített félelmetes tűzereje

gyatra, kevés hajót vettek körül torpedóelleni védőhálóval, a légi támadást akadályozó léggömbök sora ritkás, a hajók összezsúfoltan horgonyoznak, így könnyű célpontot képeznek. Volt még, de ennyi is elég volt annak megállapításához, hogy az olasz nem számít támadásra. Az angolok ugyanakkor rendkívül komolyan vették a dolgot, mert ha valami balul sült el, abból hosszú távon is nagy baj lesz. Szinte az egész földközi-tengeri flottát bevetették, öt nagy csatahajót, egy hordozót, nyolc cirkálót és huszonkét torpedórombolót küldtek csatába. A fő csapást a repülőgéphordozóról felszálló gépek hajtották végre.

A torpedó- és a bombatalálatok a fenékre küldték a Conte di Cavour csatahajót, a Giulio Cesare csatahajó zátonyra futott, és három torpedótalálatot kapott a Littorio csatahajó is. A bombáktól megsérült egy éppen épülő repülőgép-hordozó, egy csatacirkáló és egy torpedóromboló is. Mindennek fejében az angolok csak két torpedóvető repülőgépet veszítettek.

A lassú és régies külalakú Swordfish torpedói rendkívül veszélyesek voltak a hajókra

Ezzel a támadással ugyan még nem iktatták ki az olasz tengerészetet a földközi-tengerről, de jelentősen csökkentették a fenyegetést. Ami viszont a csata sikerénél is fontosabb, arra éppen az nem figyelt fel, akinek kellett volna. Az amerikaiak.

Az USA haditengerészetének görői is abban az illúzióban ringatták magukat, hogy a Pearl Harborban veszteglő csendes-óceáni flottaegység nem támadható torpedókkal, mert ennek a kikötőnek is sekély a vize. A tarantói bevetéskor a torpedókon eszközölt trükkös újítás az amerikaiak figyelmét elkerülte, a japánokét viszont nem. Ez tette lehetővé számukra, hogy tíz-egynéhány hónappal később sikeresen megtorpedózzák az amerikai hajókat Pearl Harbor kikötőjében.

Érdekes, hogy éppen a szövetséges nem figyelt oda, az ellenség viszont igen. Ez azonban már egy másik könyv. Míg az olasz hőstörténetről szóló igencsak vékony, addig az amerikai hadászati baklövéseket ismertető meglehetősen vastag.

Új lemezeket adtak ki

Lady Gaga: Chromatica

Lady Gaga

Lady Gaga ötödik lemeze 2016-ban jelent meg, így a rajongók már nagyon várták a hatodikát. Ez lett a Chromatica, amelyet most május végén adott ki. A megjelenési dátum április 10-e volt, de a járványügyi helyzet miatt késett. A lemez 16 dalt tartalmaz, a bővített változata pedig három remixet és egy bónusz dalt is. Az album felvezetője a Stupid Love lett, azután a Rain on Me is megjelent, amit Lady Gaga együtt készített Ariana Grandeval. A két híresség először dolgozott együtt közös zeneszámon. A dalhoz videoklip is készült Robert Rodriguez rendezésében, ugyebár ő rendezte egyebek közt a Desperado, a Machete, a Volt egyszer egy Mexikó, az Alkonyattól pirkadatig, a Sin City, a Cápaszár és Lávalány kalandjai, az Alita: a harc anyaga és a Kémkölykök filmeket. A Chromatica lemezen még két együttműködéssel megvalósított dal található, egyik a Sour Candy, amelyet Lady Gaga a dél-koreai Blackpink lánycsoporttal készített, a másik pedig a Sine from Above, amelyben Elton John működött közre, akire Gaga a mentoraként tekint.

The 1975: Notes on a Conditional Form

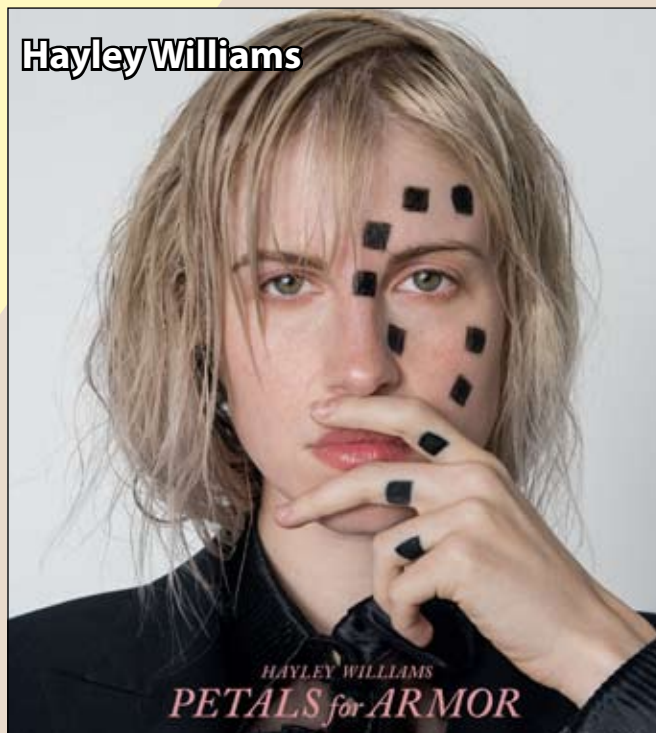

The 1975

Májusban jelent meg a The 1975 negyedik lemeze, a Notes on a Conditional Form, de ennek előzménytörténete is van. 2017-ben bejelentették, hogy harmadik albumuk a Music fo

Cars lesz, így nevezték el egy korábbi középlemezüket is, de végül ez a megnevezést inkább egy érájukra vonatkoztatják, amely két lemezt foglal magába. A harmadik lemezüket így 2018-ban A Brief Inquiry into Online Relationships címmel adták ki, és már ekkor bejelentették azt is, hogy ehhez kötődik majd a Notes on a Conditional Form. A The 1975 új lemeze igencsak ambiciózus, 22 dalt tartalmaz. Az együttes albumának érdekessége, hogy mindegyik egy The 1975 című nyitószámmal kezdődik, az új lemezen található The 1975 dalban pedig Greta Thunberg 17 éves svéd környezetvédelmi aktivista felszólalása hallható. Egyébként az együttes tavaly fellépett a Sziget Fesztiválon is.

Hayley Williams: Petals For Armor

Hayley Williams

A Paramore együttes 2004-ben alakult meg, számos tagcserén esett át, jelenleg Hayley Williams, Taylor York és Zac Farro alkotja. A zenekar ezidáig öt lemezt jelentetett meg, legutóbb az After Laughtert 2017-ben. A múlt hónap elején azonban az énekesőjük, Hayley Williams kiadta első szóló albumát. A Petals For Armor rögtön a Billboard Top Rock lista első helyén nyitott, amivel Hayley elérte azt, hogy ő legyen az első nő, aki szólóban és zenekarral is listavezetővé válik. A Petals For Armor valójában három középlemez összekapcsolása, a teljes album összesen 15 dalt tartalmaz. Az énekesnő egy interjúban arról beszélt, hogy fenntartásai voltak a lemezzel kapcsolatban. Nagyon izgult, hogy most először nem az együttes neve, hanem az övé fog szerepelni a borítón, és nem tudta, mit szólnak majd ehhez a rajongók, egyáltalán érdekelni fog-e valakit a lemez. Az elmondása szerint azért készítette, mert szeretett volna kísérletezni.

Virtuális látványosság

A Studio Ghibli számos kiváló japán animációs filmet készített. Ha még nem volt szerencséd megnézni pl. A vándorló palotát, akkor a szüniidő alatt ne hagyd ki ezt az élményt! ☺

A stúdió tokiói múzeumába nem könnyű bejutni, sőt ez egyike a legnehézkesebben felkereshető turistalátványosságoknak a városban. Most azonban bárki bepillantathat oda egy virtuális túra erejéig.

A minitúrák a múzeum Youtube-csatornáján érhetőek el (<https://www.youtube.com/channel/UCd1b2TUlpmDLU7YpPu889Lg/videos>), és folyamatosan frissülnek. Ugyanakkor a „mini” jelző tényleg nem túlzás, legfeljebb néhány perces mozgókép-anyagokról beszélünk. A Studio Ghibli japán legjelentősebb animációs vállalata, olyan címekkel a háta mögött, mint az Oscar-díjat is nyert Chihiro szellemországban, A vándorló palota, a Totoro – A varázserdő titka, A vadon hercegnője, a Kiki – A boszorkányfutár, valamint a Nauszika – A szél harcosai.

A híres macskabusz

Totoro kukucskál

A vándorló palota

Kinek melyik szín illik

A divat folyton változik, követni szinte lehetetlen. Ugyanígy változnak a divatszínek is. Egyik nyáron a hófehér a menő, a következőn már a kék minden árnyalata. Ahogy azonban figyelembe vesszük, hogy nem mindenkinek áll jól például a miniszoknya, úgy odafigyelünk arra is, kinek melyik szín a legelőnyösebb.

Íme a javaslat:

Halvány, sápadt arcszínhez: tengerészkék, piros, homokszínű, barna (kevésbé a citromsárga).

Barnás (kreol) arcszínhez: salátazöld, világoskék, barna, ibolyalila, paprika-piros (kevésbé a sötétkék és szürke).

Kék szemhez: meggy-piros, rózsaszín, szürke, barna és a kék minden árnyalata.

Zöld szemhez: borostyánsárga, világoszöld, mustárszín, őzbarna.

Barna szemhez: homokszínű, barna, narancs- és ró-

zsaszín, valamint az égszínkék.

Fekete hajhoz: piros, homokszínű, narancs- és kukoricásárga, türkiz, világoskék, rózsaszín.

Szőke hajhoz: piros, sötétkék, világoskék, narancsszín, csokoládébarna, türkiz.

Barna hajhoz: halványlila, rózsaszín, égszínkék, homokszínű, narancs, citromsárga, zöld, fehér.

Vörös hajhoz: szilvakék, élénkzöld, türkiz, fehér (a vörös hajszín az egyetlen, ahol a szem és a bőr színétől függetlenül is tilos a piros, a bordó és a rozsdabarna).

Futócipő óceáni hulladékból

Az UltraBOOST Uncaged futócipő az első tömeggyártású termék, amely Parley óceáni hulladékból készült. Az alapanyagot a Parley kampányának részeként halászták ki a Maldív-szigeteket övező vizekből azzal a céllal, hogy felhívják a figyelmet az óceánok túlzott szennyezésére, és egyúttal átfogó megoldást kínáljanak erre a problémára.

Az Adidas szakemberei 2017 végére legalább egymillió, páronként körülbelül 11 műanyagpalacknyi hulladékból újrahasznosított cipőt szeretnének a piacra dobni.

KVÍZ

Ha, hány, melyik...?

Ha te egy ember vagy a millióból, akkor hány hozzád hasonló van Pekingben?

12 21 121 1211

Hány országot kell minimum átutaznod, hogy Norvégiából eljuss Észak-Koreába?

45 1 16 122

Milyen napra esik 2020. augusztus 20.?

hétfő csütörtök vasárnap kedd

Hányszor kerülted meg a Napot?

egyszer sem annyiszor, ahány éves vagy
huszonnégyszer háromszázhatvanötöszer

Melyik az a rekord, amit az összes ember elér az élete során?

a legtöbbet alvó ember
a legkevesebbet alvó ember
legöregebb ember legfiatalabb ember

Játékos nyelvtörők

Csalfa csóka csókért csökkött csőrét csókra tartja.
Csuklasz, csukcs, vagy csak a csúszdán csúszkálsz, csukcs?

E kopott kokettáló kokott kottatokokat lopott.

Grúz grízit pirít, s rá friss birsízt hint.

Ha fáj Mária mája tája, egy órára jó rája a rája hája.

Ha mégy, végy még négy vég gézt!

Ittas szittyá napszitta szutykos szattyán szatyrát szidja.

Jó szót szólj, szórj jó sót, sózz jó szószot, ossz sós szószot!

Jó vár zára, jár zavarja, vár árvája jól rázárja.

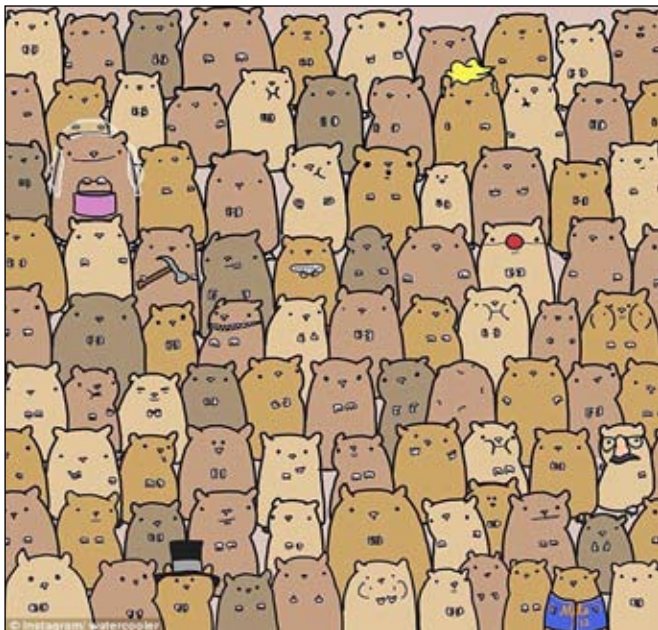
Lengyel Vendel lengyel rendjelt rendelt.

Mama, ma maga meg a Mara marad idehaza.

Nyár jár – tél tér: délre gyér dér s szél kél.

Pici Mici triciklizik iciri-piciri tisztí triciklin.

Rájára rájára arája hajára; arája, ha jára, rájár rájájára.

Szerinted hol van a krumpli a képen?

Tudod-e?

Irodalom

Mi a bilingvis? A szó a latin bilinguis (kétnyelvű) szóból származik. Olyan könyv, amely a szöveget két nyelven, rendszerint eredetiben és fordításban közli.

Mi a tanköltemény? Lírai műfaj, tudományos, erkölcsi tételt, elméleti kérdést kifejtő vers. Kifejezésre jut benne a költő érzésvilága. Az antik irodalomban jött létre (lásd Vergilius), de a klasszicista irodalom képviselői is szívesen művelték (például Csokonai Vitéz Mihály, Voltaire).

Földrajz

Hogyan működik a vulkán? Vulkánkitörések alkalmával a Föld folyékony belseje tör fel a felszínre. Rendszerint földrendelés előzi meg. Azután a vulkán kráteréből, nyílásából forró gőz, majd füst és vulkáni hamu tör elő. A hamu finom, liszt-szerű anyagból áll. Ez a legveszedelmesebb, mert hőmérséklete 1000 fok is lehet, és percek alatt beborít mindent a vulkán közelében. Végül pedig feltör a folyékony láva, amely kb. 1500 fokos, és lefolyva a vulkán oldalán szétömlik a vidéken.

Történelem

Mi a szirén? Félig nő, félig hal. A mitológia szerint egy szigeten éltek ezek a lények, énekükkel magukhoz csalogatták a hajósokat, a hajók pedig zátonyra futottak, és összetörték. Ithaka királya, a fortélyos Odüsszeusz csak úgy tudta elkerülni a szerencsétlenséget, hogy hajósai fülét viasszal betömte, magát pedig erősen az árbochoz kötözte.

Fejtörő

Mi a neve? Találd ki!

Renáta apjának 5 lánya van. 1. Kach 2. Kech 3. Kich 4. ??? 5. Kuch. Tudod-e, hogy hívják a negyedik leányzózt? Gyorsan mondd ki!

Ravasz kérdés

Egy kosárban öt alma van. Az almákat úgy kell elosztani öt ember között, hogy mindenki kapjon egy almát, és a kosárban is maradjon egy. Hogyan csinálnád?

Keresd a kakukktójást!

mozsárgyú, csigás íj, revolver, kanócos puska, dinamit

(Megoldás:
Mi a neve? – Renáta
Ravasz kérdés – Egyik ember az almával együtt a kosarat is megkapja
Keresd a kakukktójást! – kivétel a csigás íj, mert a többi puskaporalkalmazásával működik
Kvíz – Peking lakossága körülbelül 21 millió, tehát a helyes válasz 21. Igazából Oroszországon keresztül el lehetne jutni egyikből a másikba, tehát a helyes válasz: 1. A következő évben mindig egy nappal későbbre esik az adott dátum. Ha a következő szökőév, akkor plusz két nap, vagyis csütörtök. A Föld kb. egy év alatt kerüli meg a Napot, te pedig szüneteltél óta vagy a Földön, tehát annyiszor, ahány éves vagy. Egy rövid pillanattal, vagy inkább ezred másodpercig mindenki a legfiatalabb ember a bolygón, tehát a helyes válasz: legfiatalabb ember.
Szerinted hol van a krumpli a képen? – alutól felfelé a negyedik sorban, jobb kéz felől ugyancsak a negyedik)

Tekintély

Pistike először megy a szüleihez az állatkertbe. Az állatokat már ismeri a könyvekből, úgyhogy mindegyiket lelkesen üdvözl:

– Szia, majom! Szia, süni! Szia, zebra!

Egyszer csak odaérnek az elefánt elé. Pistike ránéz, majd halkán így szól:

– Csókolom...

A bank

– Sosem gondoltam volna, hogy a bank egy vidám munkahely. Először csak kedvesen mosolyogtak, aztán, amikor meghallották, mennyi hitelt szeretnék felvenni, óriási röhögés tört ki.

Labda

- Apuka, találtam egy elveszett labdát!
- Honnan tudod, hogy elveszett?
- Hát a gyerekek az udvaron még most is keresik...

Fajsúlyos irodalom

Vásárló:

– Szeretnék egy könyvet venni, kérem.

Könyvkereskedő:

– Ajánlhatok valami könnyűt?

Vásárló:

– Mindegy, kocsival vagyok.

A kis gólzsák

Hazamegy Pistike a focimeccsről, és büszkén újságolja:

- Képzeld, papa, két gólt is rúgtam!
- Nagyszerű. És mennyi lett az eredmény?
- 1:1.

Hej, halászok...

Két horgász beszélget:

– Te, én a minap akkora halat fogtam, hogy ilyet még a büdös életben nem láttál. Várj, lerajzolom!

Elkezd rajzolni.

- Látom, öregem, ez legalább húsz kiló volt!
- És ez még csak a szeme!

Ajándék

Két ifjú hölgy beszélget:

- Holnap van a barátom születésnapja, és nem tudom, mit vegyek neki! – mondja az egyik.
- Hát vedd neki egy könyvet! – javasolja a barátnője.
- Ugyan már, könyve az van neki.

Égi áldás

- Tegnap bőrig áztam, egyedül az esernyőm maradt szárazon.
- Hogy lehet az?
- Otthon felejtettem.

Cukorfalat

Pistike újságolja otthon:

- Hatósági személy megvesztegetésének kísérletével vádolnak.
- Téged? – kérdi az aggódó papa.
- Igen. Kockacukrot adtam egy rendőr-kutyának.

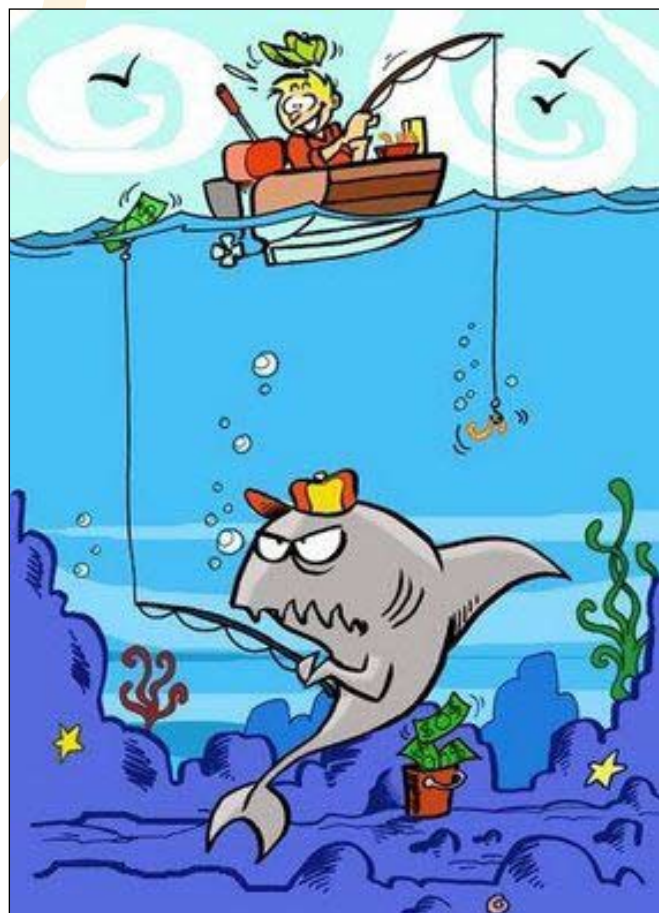
Ebédlőben

- Pisti, miért eszed le a pólódat?
- Segíték anyunak.
- Hogyhogy?
- Nem kell megkérdeznie, mi volt az ebéd.

Egértanya a fiával

Egértanya a fiával sétál, mikor meglátnak egy denevért. Az egérfi lelkendezik:

- Láttad, mama? Egy tündér!

Adrián már annyira az agyamra megy az utóbbi időben, hogy túlszárnyalja a régebbi történetekben szereplő Gábort is. Erről jut eszembe! Nektek még nem is meséltem el, hogy Gábor és én kibékültünk. Pedig régen történt. Ha még jól emlékszem, a téli szünetet megelőző napokban. Na, de a legjobb lesz, ha onnan kezdem, ahol kitisztulnak az emlékeim, és teljes egészében előttem van a kép.

Késő délután volt. Olyan négy-öt óra. Fáradtan léptem be az iskola kapuján. Fizika emelt szintűre kellett mennem, de akkor semmi kedvem nem volt hozzá. Korán érkeztem. Az osztályterem még üres volt. Örültem, hogy egy kicsit egyedül lehetek. Az alsós termekben tartottuk az emelt szintűt. Aznap pont az az osztály került sorra, ahol én tanultam annak idején. Elmerengve nézegettem a székeket, a padokat. Visszaemlékeztem, hogy

Jusztika igazsága

Gábor és Adrián

milyen is volt annak idején ide járni. Pár perc múlva azonban hangok ütöttek meg a fülem. Ide jönnek – futott át az agyamon. És abban a pillanatban elszorodtam. Olyan szívesen álltam volna még ott akár órákig is. De nem lehetett. Miért? Mert abban a pillanatban kitarult az ajtó, és belépett Gábor. Találkozott a tekintetünk, és hatalmas csönd telepedett a teremre. Zavarban voltunk mindketten. Alig szóltunk egymáshoz. Gábor motyogott valamit, aztán mindketten elkezdtünk körbe-körbe járkálni a teremben. Nem tudom pontosan, meddig sétáltunk így, szótlanul. Éreztem, hogy azért beszélgetés kéne kezdeményezni, akármilyen rossz is a viszony közöttünk. Így aztán amikor úgy éreztem, hogy nem bírom tovább a csendet, megszólaltam:

– Nem is tudom, miért járok én ezekre az emelt szintűkre. Nem megy annyira se a fizika, se a matek. Te mindkettőtől jobb vagy nálam.

Gábor egy pillanatilag döbbenet nélkül nézett rám, aztán így szólt:

– Hát, igen... Te meg magyarból vagy jobb nálam. De csak abból!

Úgy emlékszem, hogy ezen mindketten nevtünk. Aztán beszélgettünk mindenféléről, egészen addig, míg meg nem érkeztek a többiek. (Amikor Gáborral beszélgetek, számomra felettébb zavaró, hogy úgy érzem, őt nem érdekli, amit mondok. De nekem persze végig kell hallgatnom mindent, amit hablatyol.) Na, mindegy. Az a lényeg, hogy ezután az emelt szintű egész túrhető volt. Hazafelé pedig boldogan gondoltam arra, hogy kibékültem Gáborral.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az előző nyereményjátékunkban szereplő pitypangot **gyermekláncfűnek** is nevezik.

A helyes megfejtést beküldők közül ezúttal **Varkula Anna, a bácsfeketehegyi Nikola Đurković iskola 2. osztályos tanulója** részesül könyvjutalomban. Újabb feladványunk a következő:

A címdalón és a képen látható állatka a tengeri csigák fájának egy-egy képviselője. A meleg, trópusi tengerekben több színompás faj él, de vannak képviselőik a sarkkörtől a mélyebb régiókban is előfordulnak. Rendszertanilag a csupaszkopolyús csigákhoz tartoznak, ami azt jelenti, hogy az evolúció során a ház visszafejlődött és

ezzel együtt a kopoltyú is redukálódott. Több mint 3000 ismert fajjal rendelkezik. A legtöbb faj erősen mérgező. A méreg egy részét maga az állat állítja elő, másik részét viszont táplálkozása során szerzi meg. Fogókarjuk általában kettő vagy több pár van; ezek a közeli zsákmány által kibocsátott ingereket veszik fel. Egyes fajoknak fonalszerű hátfüggelékai nőnek. A végükön csalánsejt van, amit a csiga támadójára lövellhet. Gyakran olyan sok van belőlük, hogy a csiga úgy néz ki, mintha szőrös lenne.

Mit gondolsz, mit eszik a tengeri csiga? Járj utána, és írd meg nekünk!

A választ küldd el legkésőbb június 11-éig. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode**

Mišića 1., 21000 Novi Sad. A választ elküldhetitek a **jopajtas.szerk@magyarszo.rs** e-mail-címünkre is. A nevetek mellett írjátok meg az iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímeteket.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter**
■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Major Evelin, Nagy Magdolna** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvideken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs